

Dodržování základních práv a svobod dětí v „Zařízení“ je základním předpokladem kvalitního výkonu sociálně-právní ochrany. Prolíná se všemi činnostmi, které „Zařízení“ vůči dětem vykonává. Všichni zaměstnanci dbají na to, aby v rámci své činnosti práva dětí důsledně chránili.

Práva dětí představují široký soubor právem chráněných zájmů a oprávnění, upravených v předpisech různých právních odvětví. Spojuje je základní myšlenka, a sice že dítě, jako každá lidská bytost, má svou důstojnost, hodnotu a základní práva. Vzhledem ke svému věku, tělesnému a duševnímu rozvoji a s tím související neschopností hájit vlastní zájmy samo, však dítě navíc potřebuje zvláštní pomoc, péči a ochranu.

Zásadní a [mezinárodní konvencí](#), stanovující občanská, politická, ekonomická, sociální a kulturní [práva dětí](#), je **Úmluva o právech dítěte**, tato je také součástí právního řádu ČR.

Úmluva o právech dítěte pokrývá 4 široké kategorie práv dětí:

- **Práva na život a přežití** – zahrnují právo na život, přiměřenou životní úroveň, bydlení, výživu, zdravotní péči atd.
- **Práva na osobní rozvoj** – zahrnují právo na vzdělání, svobodu myšlení a náboženství a přístup k informacím, ale také právo na hru a zábavu.
- **Práva na ochranu** – zahrnují právo na ochranu proti všem druhům krutosti, vykořisťování a zneužívání, svévolnému oddělení od rodiny, ale i právo na ochranu proti poškozování v systému trestního práva.
- **Participační práva dětí** – zahrnují právo dětí svobodně vyjádřit své názory a mít slovo v záležitostech ovlivňujících jejich život.

Pro děti **se zdravotním handicapem** je neméně důležitá „**Mezinárodní Úmluva o právech lidí s postižením**“:

Výňatek, zaměřující se **na děti s postižením**:

- děti s postižením mají stejná práva jako ostatní děti;
- lidé se k nim mají chovat stejně jako k ostatním dětem;
- děti s postižením mají právo na to, aby slyšeli;
- mají právo říct svůj názor na věci, které se jich týkají;
- pokud budou děti potřebovat pomoc nebo podporu, musí ji dostat.

„Nejlepší zájem dítěte“ v praxi znamená neustále sledovat stav dětí a stupeň uspokojování jejich potřeb, pružně reagovat na všechny změny v těchto potřebách a na jejich vývoj s měnícími se podmínkami.

Znalost lidských práv a práv dítěte mezi zaměstnanci „Zařízení“ je jednou z podmínek pro jejich dodržování! **Vzdělávání všech zaměstnanců** (nejen nových, ale i stávajících) „Zařízení“ v této oblasti je základním preventivním mechanismem a je **základní součástí pravidel** pro předcházení porušování práv dětí v „Zařízení“.

V „Zařízení“ jsou vytvářeny podmínky podporující **sebedůvěru** dítěte, rozvíjející citové stránky osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti. K dítěti je vždy přistupováno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku.

Zjišťování názoru dítěte je vždy prováděno s **respektem k jeho potřebám, citlivým způsobem** přiměřeným jeho schopnostem a možností vyjádření se. S dítětem proto vždy hovoří lidé, k nimž má dítě důvěru, nebo psycholog

Kontakt dítěte s rodiči a ostatními blízkými osobami:

Dítě má právo na kontakt se svými zákonnými zástupci a ostatními členy rodiny. Dítě má právo se stýkat se svými spolužáky, kamarády a přáteli, pokud to není v rozporu s vnitřními předpisy „Zařízení“.

Návštěvy u dítěte se řídí *Návštěvním řádem a Vnitřním řádem „Zařízení“* a probíhají v návštěvních prostorech „Zařízení“, případně na oplocené travnaté ploše s herními prvky před objektem.

Korespondence dětí nepodléhá cenzuře, je neomezená, výjimkou je korespondence, u které je důvodné podezření na závadný obsah. Ta je otevírána v přítomnosti ředitelky „Zařízení“ nebo osoby ředitelkou k tomuto pověřené a následně jsou předměty podléhající ohrožení výchovy nebo bezpečnosti uschovány u ředitelky/vedoucí pracovníce a při propuštění předány osobě odpovědné za dítě.

Telefonické kontakty:

Dítě má právo a „Zařízení“ povinnost umožnit dítěti bez přítomnosti třetí osoby telefonovat pracovníkům OSPOD, dítě má právo použít služební telefon při kontaktu s rodiči, má právo přijímat telefonní hovory od rodičů a ostatních osob blízkých při splnění podmínek uvedených ve vnitřních předpisech „Zařízení“.

Režim **vycházek** dítěte je uveden v Návštěvním řádu a v Právech a povinnostech dětí v „Zařízení“. Dítě má právo na samostatné vycházky na zahradu „Zařízení“ (bez doprovodu pracovníka), na vycházky mimo areál zařízení (bez doprovodu pracovníka), na samostatnou docházku do školského zařízení a na zájmové činnosti při splnění podmínek uvedených ve vnitřních předpisech „Zařízení“.

Kontakt dítěte se společenským prostředím:

Dítěti je umožněn kontakt se společenským prostředím formou návštěvy mateřské školy, družiny, zájmových kroužků, besed, volnočasových aktivit mimo zařízení.

Kapesné dítěte:

Kapesné je v Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (ZDVOP) poskytováno pouze těm dětem, které jsou svěřené do péče ZDVOPu soudně. Kapesné dostávají děti, které jsou starší 6 let a již začaly navštěvovat ZŠ. Dítě je prokazatelně seznámeno s hodnotou peněz, manipulací s penězi a hospodařením s penězi, pracovník přímé péče následně průběžně edukuje dítě. Dítěti je možné odebrat kapesné jen za prokazatelné porušení vnitřních nařízení „Zařízení“ a pokynů pracovníků v přímé péči (viz vnitřní směrnice o poskytování kapesného)

V případě individuální potřeby (školní akce, výlety, tábory) se dětem potřebná finanční částka hradí bez ohledu na důvodu jejich svěřením do péče ZDVOPu.

V průběhu celého pobytu dítěte v „Zařízení“ pracovníci přímé péče **přikládají váhu názorům dítěte při poskytování péče** a respektují jeho rozhodnutí o účasti na společných akcích v „Zařízení“, využívání osobního volna a všech dalších aktivitách. **Dítě je vždy** informováno pro něho srozumitelným způsobem s ohledem na jeho věk, rozumovou vyspělost a individualitu **o všech nových skutečnostech**, které se ho dotýkají a ovlivňují, nebo **mohou ovlivnit** jak jeho **běžný každodenní život, tak i bližší i vzdálenější budoucnost**, jeho názor na veškeré záležitosti, které se ho týkají, je pro zaměstnance „Zařízení“ a především pro pracovníky přímé péče, důležitý a všichni mu přikládají váhu.

Zákonný zástupce dítěte/doprovod může v průběhu pobytu podat **návrh, žádost, stížnost**, ohledně poskytovaných služeb, postupů, jednání, podezření na porušování práv sociálnímu pracovníkovi, případně i jinému zaměstnanci „Zařízení“, který zajistí následný stanovený postup.

Dítě se může obracet se svými stížnostmi, návrhy, připomínkami, podezřeními na porušování práv (jeho ale i jiného dítěte) jednak přímo do **schránky důvěry**, nebo na **kteréhokoliv zaměstnance, případně na ředitelku**. Tato osoba zabezpečí obsah stížnosti, připomínky, námětu, adekvátním způsobem.